

ENHET
Enheten för Samhällspolitik
HANDLÄGGARE
Johan Enfeldt

DATUM
2024-01-15
ERT DATUM
2024-02-07

DIARIENUMMER
20230278
ER REFERENS
Fi2023/02375

Finansdepartementet
103 33 Stockholm

LOs yttrande över Remiss angående övergångsrestriktioner – ökat förtroende för offentlig verksamhet SOU 2023 nr 45

LO har givits möjlighet att svara på remissen Övergångsrestriktioner - ökat förtroende för offentlig verksamhet (SOU 2023 nr 45).

LO är landets största fackliga centralorganisation med ett stort och välgrundat intresse för en väl fungerande offentlig sektor med stark demokratisk förankring och legitimitet.

- LO tillstyrker att personkretsen bestående av statsråd och statssekreterare utökas med chefer med en tidsbegränsad anställning vid förvaltningsmyndigheter under regeringen (generaldirektörer med flera).
- LO tillstyrker förslaget att anmälningsskyldigheten begränsas till att omfatta övergångar utom offentlig sektor och inte som nu till övergångar utanför staten.
- LO delar utredningens uppfattning att anmälningsskyldigheten inte ska omfatta övergång till en anställning i ett politiskt parti eller ett uppdrag eller en anställning i en sådan internationell organisation eller ett sådant internationellt organ i vars verksamhet Sverige deltar som medlemsstat.
- LO tillstyrker förslaget om en generellt tillämplig reglering för andra arbetstagare i offentlig verksamhet där arbetsgivaren bestämmer om en anställning ska omfattas av övergångsrestriktioner eller ej.
- LO anser att det i händelse av en ändring i ett befintligt anställningsavtal svårligen går att införa en ensidig möjlighet för arbetsgivaren att göra förändringar utan förhandling. I praktiken kommer den sortens ändrade förhållanden i en anställning alltid att vara fråga om en förhandling.
- LO avstyrker förslaget att kommuner själva ska besluta om den generella regleringen ska tillämpas eller ej.

POSTADRESS 105 53 Stockholm
BESÖKSADRESS Barnhusgatan 18
TELEFON 08-796 25 00 TELEFAX 08-24 52 28
E-POST mailbox@lo.se HEMSIDA www.lo.se
ORGANISATIONSNUMMER 802001-9769
BANKGIRO 368-4834 PLUSGIRO 8 50-8

Landsorganisationen i Sverige

- LO anser att den tid som förflutit sedan den nu gällande lagens införande är alltför kort och med alltför få prövade ärenden för att det ska vara möjligt att dra så långtgående slutsatser som utredningen gör om effekt och om att behov av sanktionsmöjligheter ej föreligger.
- LO anser att utredningens förslag bortser från problemen med övergångar till den privata välfärdssektorn från den ideella föreningen Sveriges Kommuner och Regioner.

LO ser positivt på att regelverket för karens utvecklas. Sverige har tidigare fått kritik av bland andra Europarådets antikorrupsionsorgan Greco och OECD för alltför svag reglering. Även sedan lagstiftningen avseende statsråd och statssekreterare infördes 2018 har Sverige uppmanats av EU-kommissionen att utvärdera omfattningen, effekten och genomförandet av de regler om övergångsrestriktioner som införts genom restriktionslagen.

Då den nuvarande lagen infördes så sent som 2018 och därmed endast har tillämpats efter två val, anser LO att det är väl tidigt att dra så långtgående slutsatser som utredningen gör när det gäller effekt och om att behov av sanktionsmöjligheter saknas.

Den kartläggning av övergångar från olika myndigheter som utredningen gjort anser LO är mycket intressant och bör utgöra ett bra underlag för att tillämpa den föreslagna generellt tillämpliga regleringen.

LO delar utredningens åsikt om att förtroendevalda i kommuner och regioner ej bör omfattas generellt, men anser att en restriktion för heltidsarvoderade region- och kommunalråd kunde övervägas. Ett exempel är regionråd inom kollektivtrafikområdet, vilka besitter kunskap om såväl infrastruktur som upphandlingar och avtalsvillkor på en nivå som är hett eftertraktad bland transportföretag. Då dessa inte är anställda träffas de ej av utredningens förslag om en ny generellt tillämplig reglering för andra arbetstagare.

LO avstyrker förslaget att kommuner själva ska besluta om den generella regleringen ska tillämpas eller ej. En ordning där vi får olika syn på övergångar till privat sektor i olika kommuner och regioner och där beslut om huruvida en lag ska tillämpas blir en fråga för lokala politiska beslut kommer enligt vår uppfattning att motverka utredningens syfte, alltså ökat förtroende för offentlig verksamhet.

LO anser att utredningens ansats, vad gäller kommuner och regioner, helt bortser från problemen med övergångar från en av de stora maktfaktorerna i

svensk offentlig verksamhet, nämligen den ideella föreningen Sveriges Kommuner och Regioner, SKR. På senare år har övergångar från toppchefsnivå inom SKR till välfärds- och välfärdslobbyistföretag uppmärksammas. Med tanke på SKRs starka roll, till exempel när det gäller förhandlingar och uppgörelser om ekonomisk ersättning till privata vårdgivare i samband med pandemin, är detta en stor brist.

Med vänlig hälsning
Landsorganisationen i Sverige

Susanna Gideonsson

Johan Enfeldt
Handläggare